

waterschap
**vallei en
veluwe**

Ontwerp Visbeleidsplan

INHOUDSOPGAVE

blz.

SAMENVATTING

1. INLEIDING	1
1.1. Aanleiding	1
1.2. Doel	1
1.3. Leeswijzer	2
2. VIS EN WATERSCHAP VALLEI EN VELUWE	3
2.1. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden	3
2.2. Streefbeeld voor de visstand	3
2.3. Uitgangspunten voor het visbeleid	4
2.4. Samenwerking tussen Waterschap Vallei & Veluwe en de sportvisserij	5
3. VISSTANDBEHEER DOOR WATERSCHAP VALLEI EN VELUWE	6
3.1 Vismigratie bij stuwen	6
3.1.1 Exoten	6
3.1.2 Afweging van vismigratievoorzieningen en prioritering	6
3.1.3 Ecologische doelsoorten	7
3.2 Vismigratie en visvriendelijkheid bij gemalen	7
3.3 Recreatief medegebruik	8
4. VISRECHTEN EN DE AFSTEMMING VAN VISSTAND- EN VISSERIJBEHEER	9
4.1 Uitgave van visrechten	9
4.2 Visstand- en visserijbeheer	10
4.2.1 Visstandbeheer	10
4.2.2 Visserijbeheer	11
4.3 Visstandbeheercommissies	11
4.3.1 Visplannen	12
4.3.2 Toetsing van visplannen	13
4.3.3 Onttrekking van vis	14
4.3.4 Uitzet van vis	15
4.3.5 Algemene criteria voor het uitzetten van vis	15

SAMENVATTING

Vis en waterschap Vallei en Veluwe

Streefbeeld voor de visstand:

- Waterschap Vallei en Veluwe streeft, KRW conform, naar een duurzame en gezonde visstand die past bij het karakter en de functies van het betreffende water.

Visstandbeheer door waterschap Vallei en Veluwe

Afweging van vismigratievoorzieningen

- Voor alle nog migreerbaar te maken wateren zal de ecologische winst vergeleken gaan worden met het risico van ecologische achteruitgang door de komst van exoten.

Vismigratie en visvriendelijkheid bij gemalen

- Bij renovatie of vervanging van bestaande gemalen en bij de bouw van nieuwe gemalen wordt visvriendelijkheid zo goed mogelijk (haalbaar, betaalbaar en effectief) vorm gegeven. Initiatieven om gemalen vispasseerbaar te maken zullen minimaal gebaseerd moeten zijn op een goede onderbouwing van nut en verwacht effect.

Visrechten, visstand en visserijbeheer

Uitgave van visrechten

- Waterschap Vallei en Veluwe verhuurt schubvisrecht via privaatrechtelijke overeenkomsten aan de hengelsport, bestaande visrechten worden in principe voortgezet;
- Aalvisrechten worden niet uitgegeven;
- Nieuwe visrechten worden bij voorkeur alleen verleend aan verenigingen en organisaties die al in het bezit zijn van visrechten.

Visstand en visserijbeheer

- De eigenaar van het visrecht is bevoegd en verantwoordelijk voor het visserijbeheer;
- Bij verhuur van visrechten wordt de verantwoordelijkheid voor het visserijbeheer overgedragen op de huurder van het visrecht;
- Bij verhuur van visrechten blijft de eigenaar van het water verantwoordelijk voor de uitvoering van het visstandbeheer;
- In wateren, die niet in eigendom van Waterschap Vallei en Veluwe zijn, ligt de verantwoordelijkheid voor het visstandbeheer bij de eigenaar van het water. Het waterschap blijft verantwoordelijk voor het waterkwaliteitsbeheer;
- De visrechthebbenden leggen het beoogde visserijbeheer vast in een visplan dat ter goedkeuring aan het waterschap wordt voorgelegd. Deze verplichting is vastgelegd in de keur van het waterschap.

Visstandbeheercommissies

- Het Waterschap neemt deel aan de VBC's en vervuld daarin ook een bestuursfunctie;
- Het waterschap vraagt de VBC om advies over plannen die het visstandbeheer betreffen;
- De VBC is de spreekbuis voor het naar buiten uitdragen van gezamenlijke visies en standpunten ten aanzien van visstand- en visserijbeheer .

Visplannen

- Voor alle wateren waarvoor het visrecht gehuurd wordt, leggen de visrechthebbenden het huidige en beoogde visserijgebruik vast in visplannen, tenzij in de VBC wordt overeengekomen dat dit voor het betreffende water of watertype niet nodig is;
- Goedkeuring van een visplan door het waterschap voor wateren die daartoe aangemerkt zijn, geldt als voorwaarde voor de uitvoering van visserij;
- Het waterschap behoudt zich het recht voor om verhuurovereenkomsten te beëindigen, indien er ondanks een verplichting geen visplan is opgesteld of indien het visserijgebruik afwijkt van hetgeen in het visplan is vastge-

legd.

Toetsing van visplannen

- In de keur is de verplichting opgenomen tot het opstellen van visplannen voor de KRW waterlichamen. Waterschap Vallei en Veluwe toetst deze plannen aan de KRW-doelen. De toetsing wordt bij voorkeur uitgevoerd op basis van een nog op te stellen landelijk toetsingskader;
- In de keur is nog geen datum opgenomen waarop de visplannen voor de overige wateren gereed moeten zijn. Visplannen voor deze wateren zullen naast de doelen voor de (ecologische) waterkwaliteit worden afgestemd op mogelijk aanwezige planologische en functiedoelen van het betreffende water;
- Zolang er (nog) geen vastgesteld toetsingskader beschikbaar is, geldt het beleidsplan als kader.

Onttrekking van vis

- Onttrekking van vis mag niet resulteren in significante wijzigingen in omvang en samenstelling van het visbestand en mag geen negatief effect hebben op de haalbaarheid van de geldende ecologische doelen;
- In huurovereenkomsten was tot nu toe de bepaling opgenomen dat het niet is toegestaan om meegevangen wolhandkrabben en uitheemse rivierkreeften te behouden. Door gewijzigd landelijk beleid t.a.v. schadelijke stoffen en door de schade die deze dieren kunnen aanbrengen aan het ecosysteem, is het nu mogelijk om deze passages te wijzigen. In nieuwe huurovereenkomsten mag worden opgenomen dat wolhandkrabben en uitheemse rivierkreeften wel behouden mogen worden.

Uitzet van vis

- Het uitzetten van vis in KRW-waterlichamen kan alleen op basis van een goedgekeurd visplan;
- Uitzettingen in waterlichamen zijn alleen toegestaan als deze niet strijdig zijn met de door de KRW gestelde doelstellingen (GEP) en niet leiden tot een achteruitgang van of negatieve invloed op de ecologische toestand van het systeem;
- Uitzetten van vis in als HEN of SED aangewezen wateren is normaal gesproken niet toegestaan;
- Alleen die soorten die van nature thuis horen in het betreffende watersysteem kunnen worden uitgezet. Het uitzetten van (invasieve) exotische soorten is niet toegestaan.

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

In de afgelopen jaren is de vis volop in de belangstelling van de waterbeheerders komen te staan. Drijvende factor achter deze ontwikkeling is de komst van aanvullende wet- en regelgeving. Vooral de Europese Kaderrichtlijn water (KRW) is een belangrijke drijvende factor. De wet- en regelgeving resulteert voor de waterbeheerder niet alleen in kaders waarbinnen het waterbeheer vorm moet worden gegeven, maar ook in concrete resultaatsverplichtingen. Vanuit deze context is de wens ontstaan voor het visbeleid van Waterschap Vallei en Veluwe in een beleidsplan vast te leggen. Dit plan dient om intern binnen het waterschap duidelijkheid te verschaffen over de invulling van visgerelateerde aspecten, maar dient daarnaast ook om kaders te bieden aan visrechthebbers die de visrechten van het waterschap huren.

Naast invulling van visgerelateerde aspecten is het visbeleid ook van belang om een duidelijke opstelling richting de gebruiksfunctie sportvisserij vast te leggen. Van het grootste deel van water worden de visrechten namelijk verhuurd aan één van de 40 hengelsportverenigingen binnen het beheergebied van het waterschap. De hengelsportorganisaties krijgen door de huur van visrecht de verantwoording voor het visserijbeheer en worden zij een belanghebbende in het visstandbeheer van het Waterschap. Via de hengelsportverenigingen krijgen 35.000 ingezetenen de mogelijkheid om te vissen op de watergangen binnen het waterschapsgebied. Sportvissen heeft daarmee een grote betekenis als functie van de oppervlaktewateren. De sportvissers zijn goede 'ogen en oren' langs het water en kunnen snel signaleren bij calamiteiten of ongeregelheden. De hengelsportverenigingen kunnen door het inzetten van BOA's ook een deel van de controletaak op zich nemen. Dit alles maakt de sportvisserij een belangrijke partner van het Waterschap bij het vormen van visbeleid en het uitvoeren van het visstandbeheer.

Voor visrechthebbers geldt op dit moment (nog) geen verplichting om het huidige en toekomstige visserijbeheer te beschrijven in een visplan. Binnen het Waterschap Vallei en Veluwe is deze verplichting wel opgenomen in de ontwerpkeur. De visplanverplichting zoals in de ontwerpkeur is opgenomen is conform:

- het visserijbeleid van het toenmalige Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (nu Economische Zaken), zoals dat in 2010 aan de Waterschappen ter navolging is voorgelegd;
- de aangekondigde wijziging (d.d. juni 2011) van de Visserijwet, waarin een verplichting voor het vissen conform visplan voor alle binnenwateren gaat gelden.

Het visplan wordt getoetst door de waterbeheerder. Daarbij kijkt het waterschap of het beoogde visserijbeheer niet strijdig is met de geldende doelstellingen vanuit waterkwaliteitsbeheer (KRW e.a.) en de daarbij behorende maatregelen. Het bestaande, door Rijkswaterstaat opgestelde, toetsingskader voor de Rijkswateren is vrij omvangrijk, weinig richtinggevend voor beleid en daardoor slechts in beperkte mate toepasbaar door waterschappen. Om tot een landelijk toetsingskader voor de waterschappen te komen, wordt op dit moment door een aantal waterschappen overleg gevoerd met de Unie van Waterschappen. Het waterschap Vallei en Veluwe heeft op korte termijn al behoefte aan een basis voor toetsing van de visplannen voor haar beheersgebied. Mede daarom heeft ze Witteveen+Bos gevraagd een visbeleidsplan op te stellen. Hierdoor sorteert waterschap Vallei en Veluwe alvast voor op het landelijke toetsingskader.

1.2. Doel

Het visbeleidsplan heeft de volgende doelen:

- het stellen van kaders voor het te voeren visstandbeheer in relatie tot het systeemfunctioneren van waterlichamen vooral ten behoeve van het waterschap zelf;
- het geeft een kader aan de visserijsector ten aanzien van het te voeren visstand- en visserijbeheer;
- het optimaliseren van de samenwerking tussen alle bij de visstand en visserij betrokken organisaties, door aan te geven op welke manier het waterschap wil bijdragen aan de samenwerking.

1.3. Leeswijzer

De indeling van het visbeleidsplan is als volgt opgebouwd:

- in hoofdstuk 2 worden de bevoegdheden met betrekking tot visstand en visserij benoemd. Daarnaast wordt ingegaan op de streefbeelden en doelen ten aanzien van de visstand en de uitgangpunten voor visbeleid;
- hoofdstuk 3 gaat in op de verantwoordelijkheden van Waterschap Vallei en Veluwe t.a.v. visstandbeheer. Er wordt besproken wat het gewenste beleid t.a.v. vismigratie is;
- in hoofdstuk 4 wordt het visrechtenbeleid en het te voeren visstand- en visserijbeheer besproken. Hierbij worden o.a. de rechten en plichten van visrechthebbende en waterbeheerder geschetst. Daarnaast wordt ingegaan op de rol van de VBC's in het visstand- en visserijbeheer en wordt een invulling gegeven aan de visplannen en de toetsing hiervan. Specifiek wordt ingegaan op argumenten en regels over uitzet van vis.

2. VIS EN WATERSCHAP VALLEI EN VELUWE

2.1. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De visstand en waterkwaliteit zijn nauw met elkaar verbonden. De waterkwaliteit is kaderstellend voor de ontwikkeling van de visstand, maar de visstand kan andersom ook bepalend zijn voor de waterkwaliteit. In dit visbeleidsplan beschrijft waterschap Vallei en Veluwe de wijze waarop zij om wil gaan met de visstand om haar taken als waterkwaliteitsbeheerder uit te kunnen voeren. Een van de aspecten die daarbij speelt is de uitgifte van visrecht aan de hengelsport, meestal zijnde een hengelsportvereniging. Als achtergrond bij de uitgifte van visrecht en de voorwaarden, die het waterschap als waterkwaliteitsbeheerder en eigenaar van het visrecht kan stellen, wordt onderstaand kort ingegaan op de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verschillende betrokken partijen.

In tabel 2.1 is een overzicht gegeven van de verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen het visstand- en visserijbeheer. Visstandbeheer is het planmatig voorbereiden en uitvoeren van een stelsel van maatregelen met als doel het bereiken van een bepaalde visstand in een omschreven watersysteem. De maatregelen zijn onder andere gericht op het beheer van de leefomgeving van vissen. Visstandbeheer schetst het kader waarbinnen visserijbeheer kan worden uitgevoerd. Het visserijbeheer omvat vooral het reguleren van de visstand ten behoeve van of door de visserij door uitzetten en onttrekken van vis.

De invoering van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Waterwet heeft de ecologische kwaliteit van water en de gewenste visstand, die daar onderdeel van is, nadrukkelijker onder de aandacht van waterschappen en andere overheden gebracht. Daarbij is ook discussie ontstaan over de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van waterbeheerders en visrechthebbenden ten aanzien van het visstand- en visserijbeheer. De eigenaren van wateren zijn in principe de visrechthebbenden. Die hebben het visrecht vaak verhuurd aan sport en/of beroepsvissers die in dat geval de visrechthebbende(n) zijn. Visrechthebbenden zijn volgens de Visserijwet bevoegd het aan de visserij gerelateerde beheer van de visstand uit te voeren via het gereguleerd uitzetten en onttrekken van vis. Met de invoering van de KRW en de Waterwet hebben de waterbeheerders publiekrechtelijk een scherper omschreven wettelijke bevoegdheid gekregen ten aanzien van het visstandbeheer. In hoofdstuk 2.2 en 3 wordt beschreven hoe het waterschap hier invulling aan geeft.

Tabel 2.1. Matrix met de verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen het visstand- en visserijbeheer

	visserijbeheer	visstandbeheer en waterkwaliteit
verantwoordelijk voor beleid	Ministerie van Economische Zaken	waterschap Vallei en Veluwe
uitvoering	visrechthebbenden	waterschap Vallei en Veluwe

2.2. Streefbeeld voor de visstand

<p>Streefbeeld voor de visstand</p> <ul style="list-style-type: none">
- Waterschap Vallei en Veluwe streeft, KRW conform, naar een duurzame en gezonde visstand die past bij het karakter en de functies van het betreffende water.
--

Waterschap Vallei en Veluwe streeft in alle oppervlaktewateren zoveel mogelijk naar een natuurlijke, gezonde visstand die past bij het karakter en de functies van de wateren en die

zichzelf duurzaam in stand kan houden. Het doel van het voorliggende visbeleid is om dit te bereiken via een op elkaar afgestemd visstandbeheer en visserijbeheer.

Ten aanzien van de visstand heeft waterschap Vallei en Veluwe de volgende doelen:

- het behalen van een goede ecologische toestand conform de doelstellingen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) in de KRW waterlichamen
- het behalen van de provinciale doelstellingen (wateren van hoog ecologisch niveau (HEN), specifieke ecologische doelstelling (SED) of Waterparels)
- inrichting en onderhoud zijn gericht op een duurzame visstand, o.a. door de zorg voor voldoende schuilplaatsen, paaiplaatsen en overwinteringsplaatsen;
- ontwikkelen en in stand houden van leefgebieden van beschermde vissoorten (en het voldoen aan de zorgplicht in het kader van de Flora- en Faunawet);
- het migreerbaar maken van daartoe aangewezen wateren, om ervoor te zorgen dat trekkende vissen paaigebieden kunnen bereiken en dat uitwisseling tussen populaties voldoende kan plaatsvinden.

2.3. Uitgangspunten voor het visbeleid

Het waterschap hanteert de volgende uitgangspunten:

- Europese, nationale en regionale wet- en regelgeving vormen de basis voor het visbeleid. Dit zijn met name:
  - Europese Kaderrichtlijn Water;
  - Waterwet;
  - Wet Milieubeheer;
  - Flora- en Faunawet;
  - Natura 2000 (van toepassing voor de beekprik op de Veluwe en o.a. voor de bittervoorn in de Rijntakken);
  - Visserijwet (1963);
  - De Keur van het waterschap;
  - Nederlands aalbeheerplan;
  - provinciale waterplannen;
  - adviesnota beleid waterbeheer-visstandbeheer (Unie van Waterschappen, 2006);
  - waterbeheerplan 2010-2015;
  - nota recreatief medegebruik;
  - werk- en soortprotocollen;
- de verantwoordelijkheid voor de zorg voor de visstand en dus het behalen van de kwaliteitsdoelstelling ligt bij de waterbeheerder. Daartoe behoort ook de monitoring van de visstand;
- visstandbeheer, visserijbeheer en waterbeheer hangen met elkaar samen en worden daarom op elkaar afgestemd. Vooral in stedelijk gebied vindt daarnaast ook nog afstemming plaats met de opgestelde kwaliteitsbeelden (waarin ook recreatieve en beleevingswaarden zijn opgenomen) en de onderhoudsplannen; de afstemming en samenwerking tussen visserij en waterbeheer vindt plaats in de 2 VBC's. Regels daarvoor zijn vastgelegd in het convenant van de beide VBC's;
- het waterschap biedt ruimte aan de sportvisserijfunctie, indien en voor zover dit past binnen en niet ten nadele komt van het behalen van de vastgelegde (KRW) of overeengekomen waterkwaliteitsdoelstellingen (kwaliteitsbeelden e.a.);
- ten aanzien van de beroepsvisserij zijn geen regels in dit plan opgenomen, aangezien er geen wateren zijn waarvoor beroepsvissers het visrecht hebben. Particulieren is het niet toegestaan om met beroepsvistuigen te vissen.

2.4. Samenwerking tussen Waterschap Vallei & Veluwe en de sportvisserij

Voorliggend visbeleidsplan beschrijft de wijze waarop waterschap Vallei en Veluwe invulling wil geven aan het visstandbeheer als onderdeel van het waterkwaliteitsbeheer. De praktijk laat zien dat het voor realisatie van de doelstellingen vanuit het waterkwaliteitsbeheer van belang is om visstandbeheer en visserijbeheer op elkaar te stemmen. Hiervoor is het van belang dat de waterbeheerder (het waterschap) en de huurder van het visrecht (de sportvisserij) samenwerken en inzicht hebben in elkaars doelen en motivaties.

Het visbeleidsplan geeft niet alleen aan welke werkwijze het waterschap zelf beoogt, maar geeft ook aan welke ruimte vanuit het visstandbeheer geboden kan worden voor het visserijbeheer. Het beleidsplan beschrijft daarbij de kaders die nodig worden geacht om de geldende waterkwaliteitsdoelen te kunnen behalen. Het visbeleidsplan vormt de basis voor de afweging van maatregelen. Waterschap Vallei en Veluwe gaat echter graag het gesprek aan wanneer vanuit visserijbeheer behoeften bestaan die niet binnen de geschetste kaders passen. In onderling overleg tussen betrokken partijen kan er (locatiespecifiek) van het beleidsplan worden afgeweken. De VBC is het platform waar de visplannen worden besproken en waar de beleidsregels van het waterschap worden meegenomen om een gezamenlijk beleid vorm te geven.

3. VISSTANDBEHEER DOOR WATERSCHAP VALLEI EN VELUWE

3.1 Vismigratie bij stuwen

Stuwen, gemalen en andere waterbouwkundige kunstwerken kunnen knelpunten voor vismigratie vormen. Door het opheffen van deze knelpunten wordt het potentiële leefgebied van vissen vergroot en kan een bijdrage worden geleverd aan de ontwikkeling van de visstand, het vergroten van de diversiteit en het versterken van specifieke vispopulaties.

In de afgelopen jaren zijn tal van vismigratieknelpunten binnen het beheergebied van Waterschap Vallei en Veluwe opgeheven door de aanleg van vismigratievoorzieningen. Desondanks zijn er nog veel knelpunten voor migrerende vissen. Waterschap Vallei en Veluwe streeft ernaar om de vismigratieknelpunten binnen haar beheergebied op te lossen, mits dit meerwaarde biedt voor de voorkomende vissoorten en waardevolle soorten die in potentie voor kunnen komen. De mogelijke negatieve gevolgen van migratie van exoten worden ook in de afweging meegenomen.

3.1.1 Exoten

Beleidsregel

- Voor alle nog migreerbaar te maken wateren zal de ecologische winst vergeleken gaan worden met het risico van ecologische achteruitgang door de komst van exoten.

De laatste jaren is er in de Rijn en de IJssel, maar ook al in wateren in het beheersgebied, een flinke toename te zien van exoten. Deze exoten vormen een potentiële bedreiging voor het voorkomen van de gebiedseigen vissoorten. Voor alle nog migreerbaar te maken wateren zal de ecologische winst vergeleken gaan worden met het risico van ecologische achteruitgang door de komst van exoten. Bestaande plannen zullen in verband met exoten worden heroverwogen.

Voorafgaand aan besluitvorming over de aanleg van migratievoorzieningen, onderzoek worden uitgevoerd om het risico in kaart te brengen.

Ook als er geen verbinding gemaakt wordt met grotere wateren benedenstrooms wegens het risico op exoten, dan kan het opheffen van 'interne' migratiebarrières nog wel positief zijn. Hiermee kan het leefgebied van de vis worden vergroot en kan een robuustere populatie worden verkregen.

3.1.2 Afweging van vismigratievoorzieningen en prioritering

Bij de afweging rond nut en noodzaak van vismigratievoorzieningen bij bestaande en nieuwe knelpunten voor vismigratie, wordt uitgegaan van de volgende factoren:

- functietoekenning aan de watergangen (KRW-waterlichaam, HEN- of SED-water, EVZ model winde). Deze factor kan zowel positief als negatief uitwerken.
- aanwezigheid van specifieke doelsoorten;
- de geschiktheid van het leefgebied in de wateren voor de gewenste doelsoorten (aanleg van migratievoorzieningen in of naar periodiek droogvallende wateren en naar bovenlopen die in de zomermaanden stagnant zijn, is bijvoorbeeld niet effectief);
- het belang van het opheffen van migratieknelpunten voor de aanwezige of te verwachten doelsoorten.

- Indien al een reeks stuwen in een waterlichaam passeerbaar zijn gemaakt, dan zullen ook de laatste knelpunten worden weggenomen.

De prioritering in wateren is afhankelijk van eerder vastgesteld beleid en initiatieven van derden. KRW-wateren hebben bij de prioritering van op te lossen migratieknelpunten de hoogste prioriteit. Voor KRW-wateren zijn namelijk afspraken gemaakt in het waterbeheerplan. Per kunstwerk is aangegeven in welke planperiode de uitvoering zal gaan plaats vinden.

Daarbij kunnen knelpunten voor vismigratie versneld worden aangepakt indien er zich vanuit doelmatigheid of kostenbeheersing kansen voordoen.

3.1.3 Ecologische doelsoorten

Voor die situaties waarin de aanleg van migratievoorzieningen nog niet is vastgelegd, of heroverwogen moet worden, wordt bij de afweging rond nut en noodzaak van vismigratievoorzieningen, naast de kans op exoten, uitgegaan van de doelsoorten die in tabel 3.1 zijn opgenomen. Deze soorten zijn als doelsoort aangewezen omdat ze kenmerkend zijn voor watertypen of specifieke migratiebehoeften hebben. Het uitgangspunt is dat overige voorkomende vissoorten zullen profiteren van de voorzieningen die ten behoeve van de doelsoorten getroffen worden.

Tabel 3.1. Voorkomende doelsoorten, bepalende richtlijnen, wetgeving en functietoekenning en het type migratie.

watertype	vissoort	HEN/ SED	KRW	FF-Wet	EVZ	N2000	migratie
stromend en stilstaand water	aal	x	x				lange afstand
	kleine modderkruiper		x	x		X	korte afstand
stilstaand water	bittervoorn		x	x		X	korte afstand
	grote modderkruiper	x	x	x		X	korte afstand
stromend water	beekprik	x	x	x		X	middellange afstand
	bermpje	x	x	x			korte afstand
	elrits			x			korte afstand
	rivierdonderpad			x		X	korte afstand
	winde				x		middellange afstand

- Korte Migratie: soort migreert over korte afstanden en kan zijn levenscyclus binnen een water van kleine omvang en behorend tot één type voltooien.
- Middellange migratie: soort migreert over middellange afstanden en komt afhankelijk van seizoen en levensfase vaak in verschillende delen van een watersysteem voor.

Lange-afstandmigratie: soort migreert over lange afstanden en brengt een deel van zijn leven in het zoute water of een estuarium door.

Er kan worden afgezien van voorzieningen ten behoeve van vismigratie, indien vermoed wordt dat het opheffen van een migratieknelpunt nadelige gevolgen kan hebben voor populaties van aangewezen doelsoorten. Bij twijfel zal, voorafgaand aan besluitvorming over de aanleg van migratievoorzieningen, onderzoek worden uitgevoerd om het risico in kaart te brengen.

3.2 Vismigratie en visvriendelijkheid bij gemalen

Beleidsregel

- Bij renovatie of vervanging van bestaande gemalen en bij de bouw van nieuwe gemalen wordt visvriendelijkheid zo goed mogelijk (haalbaar, betaalbaar en effectief) vorm gegeven. Initiatieven om gemalen vispasseer-

baar te maken zullen minimaal gebaseerd moeten zijn op een goede onderbouwing van nut en verwacht effect.

Voor het visvriendelijk en het vispasseerbaar maken van bestaande gemalen wordt de volgende aanpak gevolgd:

- bij renovatie of vervanging van bestaande gemalen en bij de bouw van nieuwe gemalen wordt visvriendelijkheid standaard zo goed mogelijk (haalbaar, betaalbaar en effectief) vorm gegeven. Dat wil zeggen dat voorzieningen of beheersmaatregelen worden getroffen om beschadiging van vis en/of sterfte zoveel mogelijk te voorkomen. Dit geldt niet alleen voor de grote gemalen maar ook voor de kleinere poldergemalen.
- In het algemeen geldt dat vispasseerbaarheid van gemalen voornamelijk niet wordt ingevuld, omdat er geen ecologische knelpunten bekend zijn die opgelost kunnen worden door gemalen vispasseerbaar te maken. Indien deze kennis beschikbaar komt, zal dit standpunt heroverwogen kunnen worden. Voor die situaties waarvoor al is gebleken dat het vispasseerbaar maken van eenemaal een nuttig doel dient, is dit algemene uitgangspunt uiteraard niet van toepassing.

3.3 Recreatief medegebruik

Het waterschap Vallei en Veluwe heeft nog geen recreatief medegebruik geformuleerd. In de nota recreatief medegebruik van Vallei & Eem is beschreven hoe het voormalige waterschap omging met recreatie in en om de watergangen. Hengelsport is een vorm van recreatief medegebruik.

Diverse onderhoudspaden zijn volgens de nota van Vallei & Eem opengesteld voor recreatief medegebruik. Daar waar op de oevers geen onderhoudspaden van het waterschap of algemeen toegankelijke paden gelegen zijn, mocht de huurder van het visrecht de oevers alleen betreden als daarvoor schriftelijke toestemming is verkregen van de eigenaar. Voornamelijk geldt dat de toegankelijkheid gelijk blijft aan zoals dit in het verleden was bij de waterschappen Veluwe en Vallei & Eem. Eventuele nieuwe verzoeken worden per situatie beoordeeld.

Het waterschap houdt bij haar bedrijfsvoering zoveel mogelijk rekening met de belangen van het recreatief medegebruik door bijvoorbeeld onderhoud van vistekken, een goede bereikbaarheid en het waar mogelijk openstellen van schouwpaden.

4. VISRECHTEN EN DE AFSTEMMING VAN VISSTAND- EN VISSERIJBEHEER

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de verhuur van visrechten en de daarbij benodigde afstemming tussen het visstandbeheer dat door het waterschap wordt uitgevoerd en het visserijbeheer waarvoor de huurders van het visrecht verantwoordelijk zijn.

4.1 Uitgave van visrechten

Beleidsregel

- Waterschap Vallei en Veluwe verhuurt schubvisrecht via privaatrechtelijke overeenkomsten aan de hengelsport, bestaande visrechten worden in principe voortgezet;
- Aalvisrechten worden niet uitgegeven;
- Nieuwe visrechten worden bij voorkeur alleen verleend aan verenigingen en organisaties die al in het bezit zijn van visrechten.

In principe komen alle grotere wateren binnen het beheergebied in aanmerking voor uitgave van visrechten. Kleine wateren zoals de HEN en SED wateren met specifieke natuurdoelstellingen en beekjes, waarin vooral bempjes riviergrondels en stekelbaarsjes voorkomen en die weinig interessant zijn voor de hengelsport en worden ook niet verhuurd. Het waterschap verhuurt de schubvisrechten aan diverse hengelsportverenigingen (HSV's) en particulieren. Aalvisrechten worden vanwege de slechte staat van instandhouding van de aal niet uitgegeven. Binnen het beheergebied van het waterschap is er geen beroepsvisserij, waardoor het gebruik van beroepsvistuigen (waaronder aalfuiken), conform de Visserijwet, niet is toegestaan.

Waterschap Vallei en Veluwe geeft schubvisrechten uit via privaatrechtelijke huurovereenkomsten. Voor de wateren die onder de VBC Vallei en Eem vallen, maakt het waterschap gebruik van een standaard verhuurcontract dat is opgesteld door de VBC. De huurovereenkomsten worden, conform de Visserijwet 1963, ter goedkeuring voorgelegd aan de Kamer voor de Binnenvisserij. Uitgave van het visrecht via machtigingen en onderverhuur wordt zoveel mogelijk afgebouwd en voorkomen.

Bij de verhuur van visrechten wordt versnippering van het visrecht zoveel mogelijk voorkomen. Nieuwe visrechten worden zoveel mogelijk verleend aan verenigingen en organisaties die al in het bezit zijn van visrechten. Aan particulieren wordt in principe geen nieuwe visrechten verleend, maar de bestaande visrechten van particulieren blijven gehandhaafd wegens verworven rechten. De visstandbeheercommissies (zie paragraaf 3.3) hebben een adviserende rol bij de uitgave van vrijliggende visrechten.

Bij de uitgifte of het vrijvallen van visrechten over een water kan een (nieuwe) verhuurovereenkomst worden afgesloten als daarvoor een goedgekeurd visplan aanwezig is.

Naast het hebben van de visrechten via een huurovereenkomst moet iedere actieve visser op en langs het water ook in bezit zijn van een geldige Vispas of moet door het Ministerie van Economische Zaken erkend zijn als beroepsvisser. Erkenning door het Ministerie geldt als voorwaarde voor het gebruik van beroepsvistuigen.

Voor de uitvoering van visserij zijn de Visserijwet 1963, de algemene voorwaarden bij de Vispas en/of de kleine Vispas, en de voorwaarden uit de verhuurovereenkomst en eventuele aanvullende voorwaarde van de visrechthebbende van toepassing.

Voor wateren die niet in eigendom zijn van het waterschap kan het visrecht verhuurd worden door de eigenaar van het visrecht (veelal de perceeleigenaar). Het waterschap vraagt andere watereigenaren die visrechten uitgeven, met name gemeentes, zoveel mogelijk aan

te sluiten bij de beleidspunten in deze nota en bij de voorwaarden uit de huurovereenkomsten van het waterschap (o.a. gelijke voorwaarden in huurovereenkomsten).

4.2 Visstand- en visserijbeheer

Beleidsregel

- De eigenaar van het visrecht is bevoegd en verantwoordelijk voor het visserijbeheer.
- Bij verhuur van visrechten wordt de verantwoordelijkheid voor het visserijbeheer overgedragen op de huurder van het visrecht.
- Bij verhuur van visrechten blijft de eigenaar van het water verantwoordelijk voor de uitvoering van het visstandbeheer.
- In wateren die niet in eigendom van waterschap Vallei en Veluwe zijn, ligt de verantwoordelijkheid voor het visstandbeheer bij de eigenaar van het water. Het waterschap blijft verantwoordelijk voor het waterkwaliteitsbeheer.
- Het waterschap vraagt de VBC om advies over plannen die visstandbeheer betreffen.

4.2.1 Visstandbeheer

De kwaliteit van het watersysteem, en bij uitzetten of onttrekken ook de visserij, beïnvloedt de visstand wat betreft soortensamenstelling en leeftijdsopbouw. Omgekeerd kan ook de samenstelling en de hoeveelheid vis de waterkwaliteit en het ecologisch functioneren van een watersysteem beïnvloeden. Het monitoren van de visstand en de uitvoering van beheermaatregelen, zoals het aanleggen van vistrappen en paaiplaatsen, maken deel uit van het visstandbeheer. Vanwege hun grote betrokkenheid en het directe belang bij het wel en wee van de visstand betreft waterschap Vallei en Veluwe de visrechthebbenden bij de uitvoering van het visstandbeheer.

Wateren in beheer bij Waterschap Vallei en Veluwe

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) verplicht de waterbeheerder om zorg te dragen voor het waterkwaliteitsbeheer. De ecologische waterkwaliteit wordt voor de KRW onder meer bepaald door de visstand. Als onderdeel van deze verplichting moet de waterbeheerder doelen voor de visstand formuleren en (samen met anderen) maatregelen treffen om deze doelen te realiseren. De waterbeheerder is daarmee (eind-)verantwoordelijk voor de uitvoering van het visstandbeheer. Dit betreft alle oppervlaktewateren, voor de waterlichamen geldt alleen een vastgestelde onderzoeks- en rapportageverplichting ,

Voor toetsing van de ecologische waterkwaliteit in de KRW-waterlichamen wordt gebruik gemaakt van maatlatten. Het waterschap heeft afgeleide doelen opgesteld waaraan de actuele ecologische waterkwaliteit moet worden gespiegeld. Bij afwijkingen tussen de actuele kwaliteit en het doelbereik dienen maatregelen te worden getroffen om de ecologische waterkwaliteit te verbeteren. Voor de HEN en SED wateren en de overige wateren in beheer bij het waterschap is toetsing aan de KRW-maatlatten (vooralsnog) niet verplicht¹. Voor alle wateren, zowel de KRW-waterlichamen als de overige wateren, gelden echter de algemene verplichtingen vanuit de KRW, waaronder de verplichting om te waarborgen dat er geen verslechtering van de ecologische waterkwaliteit plaatsvindt.

Wateren in eigendom van derden

In wateren die niet in eigendom van waterschap Vallei en Veluwe zijn ligt de verantwoordelijkheid voor het visstandbeheer bij de eigenaar van het water. Het waterschap is verant-

¹ Op dit moment wordt door STOWA voor de wateren buiten de KRW waterlichamen een advies opgesteld met betrekking tot de te hanteren waterkwaliteitsdoelen.

woordelijk voor het waterkwaliteitsbeheer. Het waterschap beschouwt het Waterkwaliteitsspoor, waarin onder meer doelen voor vis zijn opgenomen, hierbij als leidend. Het Waterkwaliteitsspoor, visplannen en de onderhoudsplannen van het waterschap moeten op elkaar afgestemd worden. Voorgestelde maatregelen worden alleen uitgevoerd nadat afstemming heeft plaatsgevonden. Daartoe moet de status van afspraken in het Waterkwaliteitsspoor, de visplannen en de onderhoudsplannen benoemd worden. Het waterkwaliteitsbeheer van het waterschap in deze wateren bestaat voornamelijk uit het reageren op klachten en kansen.

Visstandbeheer en de visrechthebbenden

Voor de visserij liggen er prima kansen om als direct belanghebbende met gedegen kennis en ervaring een belangrijke bijdrage te leveren aan het visstandbeheer. Overleg, afstemming en communicatie in een VBC (Visstandbeheercommissie; zie paragraaf 4.3) zijn daarvoor onmisbare instrumenten. Het waterschap vraagt de VBC om advies over plannen die visstandbeheer betreffen. Het advies wordt in de VBC besproken en indien mogelijk meegenomen in de planvorming.

4.2.2 Visserijbeheer

Beleidsregel

- De visrechthebbenden leggen het beoogde visserijbeheer vast in een visplan dat ter goedkeuring aan het waterschap wordt voorgelegd. Deze verplichting is vastgelegd in de keur van het waterschap.

Visserijbeheer is het planmatig voorbereiden en uitvoeren van maatregelen met als doel het optimaliseren van zowel de visstand als de visserij. Maatregelen zijn het uitzetten dan wel onttrekken van vis en de regulering daarvan middels het stellen van regels ten aanzien van de visserij. Onder visserijbeheer worden ook de maatregelen verstaan die gericht zijn op het beïnvloeden van de toegankelijkheid en de bevisbaarheid van het water. Het gevoerde visserijbeheer kan niet strijdig zijn met de doelen en de maatregelen die op basis van de KRW, de Zwemwaterrichtlijn en de HEN en SED status gelden. Het visserijbeheer en het visstandbeheer moeten goed op elkaar worden afgestemd. Om dit voor de KRW waterlichamen te waarborgen leggen de visrechthebbenden het beoogde visserijbeheer voor deze wateren vast in een visplan, dat ter goedkeuring aan het waterschap wordt voorgelegd. Deze verplichting is vastgelegd in de keur van het waterschap.

Voor de overige wateren is het vooralsnog alleen gewenst een inzicht te hebben in de geplande visuitzettingen. Bij het opstellen van met name kwaliteitsbeelden en onderhoudsplannen van stadswateren zijn deze gegevens nodig om een goede afstemming te kunnen maken.

4.3 Visstandbeheercommissies

Beleidsregel

- Het Waterschap neemt deel aan de VBC's en vervuld daarin ook een bestuursfunctie;
- Het waterschap vraagt de VBC om advies over plannen die het visstandbeheer betreffen;
- De VBC is de spreekbuis voor het naar buiten uitdragen van gezamenlijke visies en standpunten ten aanzien van visstand- en visserijbeheer.

Waterbeheerders, natuurbeheerders, sportvisserij en beroepsvisserij hebben allen belang bij een goed en duurzaam beheer van de visstand. Om dit beheer gezamenlijk vorm te kunnen geven en rekening te kunnen houden met ieders belangen zijn visstandbeheercommissies (VBC) in het leven geroepen. Een VBC is een platform voor samenwerking en overleg voor belanghebbenden bij de visserij en de visstand in een bepaald gebied. Het is

ondermeer het aangewezen platform voor afstemming tussen het visstandbeheer dat door de eigenaar van het water wordt gevoerd en het visserijbeheer dat door de visrechthebbende wordt gevoerd.

Waterschap Vallei en Veluwe is lid van zowel de VBC Vallei en Eem als de VBC Veluwe en verzorgt daarnaast het secretariaat of het voorzitterschap van de VBC's.

4.3.1 Visplannen

Beleidsregel

- Voor alle wateren waarvoor het visrecht gehoord wordt, leggen de visrechthebbenden het huidige en beoogde visserijgebruik vast in visplannen, tenzij in de VBC wordt overeengekomen dat dit voor het betreffende water of watertype niet nodig is.
- Goedkeuring van een visplan door het waterschap voor wateren die daartoe aangemerkt zijn, geldt als voorwaarde voor de uitvoering van visserij.
- Het waterschap behoudt zich het recht voor om verhuurovereenkomsten te beëindigen, indien er ondanks een verplichting geen visplan is opgesteld of indien het visserijgebruik afwijkt van hetgeen in het visplan is vastgelegd.

Aan de uitgave van het visrecht door Waterschap Vallei en Veluwe is de verplichting tot het opstellen van een visplan verbonden. Voorlopig is deze verplichting alleen voor de KRW-waterlichamen vastgelegd in de Keur. Voor de overige wateren zullen voor het eerst visplannen worden ingediend op een nog door het bestuur te bepalen tijdstip. Er wordt gewerkt aan een landelijke regeling voor het verplicht opstellen van visplannen. Welke wateren onder deze regeling zullen gaan vallen is nog niet duidelijk. Na gereedkoming zal aanvullend aan deze Nota worden aangegeven hoe dit geïmplementeerd gaat worden en hoe dit zich verhoudt tot de huidige bepaling in de Keur.

In het visplan beschrijven de huurders van het visrecht het huidige en beoogde visserijgebruik (bij voorkeur in VBC verband). Dit gebruik dient te zijn afgestemd op het realiseren van een zo duurzaam mogelijke visstand conform de doelen van de waterbeheerder, maar tevens ook passend bij de functie en het gebruik van het water. Het plan geeft minimaal invulling aan de volgende onderwerpen:

- huidige en toekomstig visserijkundig gebruik (vistuigen, intensiteit van gebruik, locaties, etc.);
- onttrekking en uitzetting van vis (soorten, grootte, aantal/gewicht, locaties, etc.);
- relevante regelgeving en aanwezige functies;

Het visplan is een open document dat door de visrechthebbenden wordt opgesteld en dat bij wijzigingen of aanvullende informatie doorlopend kan worden aangepast. De VBC kan het opstellen van het visplan door de visrechthebbenden faciliteren. Nieuwe maatregelen en wijzigingen in het visserijgebruik, die in de loop der tijd in het visplan worden voorgesteld, kunnen worden uitgevoerd na goedkeuring van de laatste versie van het visplan. Bij ongewijzigd gebruik, dit ter beoordeling van de VBC, behoeven vastgestelde visplannen ook geen periodieke bijstelling of goedkeuring.

Het waterschap behoudt zich het recht voor om verhuurovereenkomsten te beëindigen indien er geen visplan is opgesteld of indien het visserijgebruik afwijkt van hetgeen in het visplan is vastgelegd. Voorkomende gevallen zullen voor advies aan de VBC worden voorgelegd.

Goedkeuring van een visplan door het waterschap geldt als voorwaarde voor de uitvoering van visserij. Deze voorwaarde is middels bepalingen in de Keur vastgelegd. Deze bepalingen zijn opgesteld om te waarborgen dat waterschap Vallei en Veluwe, zo nodig, invloed

kan uitoefenen op het gevoerde visserijbeheer om nadelige effecten van visserijbeheer op het waterkwaliteitsbeheer te voorkomen. De tekst in de keur luidt: “De visplannen behoeven de goedkeuring van het bestuur, welke wordt gegeven binnen 8 weken na de indiening van het visplan bij het bestuur.”

4.3.2 Toetsing van visplannen

Beleidsregel
<ul style="list-style-type: none">
- In de keur is de verplichting opgenomen tot het opstellen van visplannen voor de KRW waterlichamen. Waterschap Vallei en Veluwe toetst deze plannen aan de KRW-doelen. De toetsing wordt bij voorkeur uitgevoerd op basis van een nog op te stellen landelijk toetsingskader.
- In de keur is nog geen datum opgenomen waarop de visplannen voor de overige wateren gereed moeten zijn. Visplannen voor deze wateren zullen naast de doelen voor de (ecologische) waterkwaliteit worden afgestemd op mogelijk aanwezige planologische en functiedoelen van het betreffende water.
- Zolang er (nog) geen vastgesteld toetsingskader beschikbaar is, geldt het visbeleidsplan als kader.

Visplannen voor KRW-waterlichamen

Het waterschap toetst of het uitvoeringsplan in lijn is met de waterkwaliteitsdoelstellingen (GEP) voor de waterlichamen conform de ambities, doelstellingen en uitgangspunten in het WBP 2010-2015 en de onderliggende notities (MEP-GEP notities). Als algemeen uitgangspunt geldt een zogenaamd stand-still principe: het gevoerde visserijbeheer mag niet resulteren in een verslechtering van de ecologische toestand van wateren. Het visserijbeheer (m.n. onttrekking en/of uitzetting van vis) mag effecten van herstelmaatregelen niet ongedaan maken.

Belangrijke toetsingscriteria voor de afweging of de in het visplan gewenste maatregelen al dan niet uitvoerbaar zijn, zijn ondermeer:

- het visserijbeheer is niet strijdig met, of past bij de waterkwaliteitsdoelstellingen en functies;
- Waterschap Vallei en Veluwe toetst de visplannen van de waterlichamen aan de doelen voor de KRW. De toetsing wordt bij voorkeur uitgevoerd op basis van een nog op te stellen landelijk toetsingskader .
- Zolang er (nog) geen vastgesteld toetsingskader beschikbaar is, geldt het visbeleidsplan als kader.

Visplannen voor overige wateren

In de keur is nog geen datum opgenomen waarop de visplannen voor de overige wateren gereed moeten zijn. De tekst in de keur luidt: De visplannen voor oppervlaktewaterlichamen niet zijnde KRW-waterlichamen, HEN- en SED-wateren en wateren met de functie zwemwater, worden voor het eerst ingediend uiterlijk op een nog door het bestuur te bepalen tijdstip.

Visplannen voor de overige wateren worden naast de doelen voor de (ecologische) waterkwaliteit afgestemd op mogelijk aanwezige planologische en functiedoelen van het betreffende water en zijn omgeving en op onderhoudsplannen van het waterschap. Inbreng vanuit de hengelsport in andere planvormen, zoals de waterkwaliteitsbeelden zijn nodig voor een goede afstemming.

Algemeen

Visplannen worden getoetst op de relevante aspecten voor het betreffende water. De mogelijk relevante aspecten zijn opgenomen in tabel 4.1.:

Tabel 4.1. Onderwerpen en invulling toetsingskader

onderwerp		invulling	benodigde gegevens
visrechten		op welke visrechtgebende(n) heeft het visplan betrekking; welke visrechten betreft het (weergegeven op kaart en/of tabel); akkoordverklaring van alle visrechtgebenden middels ondertekening.	overzicht van de betreffende wateren van het plan visrecht(en) per visrechtgebende
huidig gebruik	visserijgebruik	Indicatie van de interesse van de leden van de hengelsportvereniging voor de sportvistypen;	evt. gegevens uit sportvisserijenquêtes
	onttrekkingen	ontrokken vissoorten indicatie van de jaarlijkse onttrekking per vissoort over de laatste 5 jaar	regels visrechtgebenden m.b.t. onttrekking evt. gegevens uit sportvisserijenquêtes
	uitzettingen	datum en locatie van uitzettingen in de afgelopen 5 jaar uitgezette vissoorten per locatie het aantal, gewicht en de herkomst van de uitgezette vissoorten	historische uitzetgegevens, uitzetlocaties en hoeveelheden uitgezette vis per soort overzichten ingekochte vis de gewenste uiteindelijke bezetting.
voorgenomen gebruik	visserijgebruik	beschrijven en zo mogelijk kwantificeren van voorgenomen/verwachte wijzigingen in visserijgebruik	streefbeeld voor visserijgebruik evt. sportvisserijenquêtes
	onttrekkingen	kwantificeren van voorgenomen/verwachte wijzigingen in de onttrekking ten opzichte van de huidige onttrekking	wijzigingsvoorstellen voor regelgeving m.b.t. onttrekking
	uitzettingen	geplande uitzettingen locatie, beoogd uitzetgewicht per hectare per vissoort, herkomst van de uitgezette vis	streefbeeld voor uitzet incl. de uiteindelijke bezetting.

In het visplan zijn uitzettingen en onttrekkingen de belangrijkste onderwerpen. Omdat in het beheersgebied van Vallei en Veluwe er geen beroepsvisserij aanwezig is, spelen onttrekkingen in de praktijk geen rol en dit wordt voor de toekomst ook niet verwacht. In het onderstaande zijn beleidsregels voor uitzet van vis opgenomen en volledigheidshalve is ook een paragraaf over onttrekking opgenomen.

4.3.3 Onttrekking van vis

Beleidsregel

- Onttrekking van vis mag niet resulteren in significante wijzigingen in omvang en samenstelling van het visbestand en mag geen negatief effect hebben op de haalbaarheid van de geldende ecologische doelen.
- In huurovereenkomsten was tot nu toe de bepaling opgenomen dat het niet is toegestaan om meegevangen wolhandkrabben en uitheemse rivierkreeften te behouden. Door gewijzigd landelijk beleid t.a.v. schadelijke stoffen en door de schade die deze dieren kunnen aanbrengen aan het ecosysteem, is het nu mogelijk om deze passages te wijzigen. In nieuwe huurovereenkomsten mag worden opgenomen dat wolhandkrabben en uitheemse rivierkreeften wel behouden mogen worden.

De onttrekking van vis is alleen toegestaan binnen de geldende landelijke wet- en regelgevingen. Deze onttrekking mag niet resulteren in een significante wijziging in omvang en samenstelling van het visbestand. Daarnaast mag de inzet van vangtuigen voor onttrekking niet leiden tot belemmeringen voor vismigratie. De onttrekking van aal door sportvissers is

volgens de voorwaarden bij de Vispas niet toegestaan. Door dit onttrekkingsverbod levert de sportvisserij een vrijwillige bijdrage aan het aalherstel. Gevangen aal/paling dient onmiddellijk in hetzelfde water te worden teruggezet. Voor de onttrekking van overige vissoorten gelden wettelijke minimummaten en gesloten perioden. Deze zijn opgenomen in de Visserijwet 1963 en bijbehorende regelingen en bepalingen. De onttrekking van beschermde vissoorten is niet toegestaan.

In huurovereenkomsten was altijd de bepaling opgenomen dat het niet is toegestaan om meegevangen wolhandkrabben en uitheemse rivierkreeften te behouden. Door gewijzigd landelijk beleid t.a.v. schadelijke stoffen en door de schade die deze dieren kunnen aanbrengen aan het ecosysteem, is het nu mogelijk om deze passages te wijzigen. In nieuwe huurovereenkomsten mag worden opgenomen dat wolhandkrabben en uitheemse rivierkreeften wel behouden mogen worden.

4.3.4 Uitzet van vis

Beleidsregel
<ul style="list-style-type: none">
- Het uitzetten van vis in KRW-waterlichamen kan alleen op basis van een goedgekeurd visplan;
- Uitzettingen in waterlichamen zijn alleen toegestaan als deze niet strijdig zijn met de door de KRW gestelde doelstellingen (GEP) en niet leiden tot een achteruitgang van of negatieve invloed op de ecologische toestand van het systeem;
- Uitzetten van vis in als HEN of SED aangewezen wateren is normaal gesproken niet toegestaan;
- Alleen die soorten die van nature thuis horen in het betreffende watersysteem kunnen worden uitgezet. Het uitzetten van (invasieve) exotische soorten is niet toegestaan.

De visstand moet zich in gezonde watersystemen zelf in stand kunnen houden. Wanneer dit niet het geval blijkt te zijn, moeten de achterliggende oorzaken worden opgespoord en, indien mogelijk, door structurele verbeteringen worden verholpen. Daar waar dit niet mogelijk blijkt, kan worden overwogen om de visstand door middel van uitzettingen te ondersteunen.

Uitzettingen in waterlichamen zijn alleen toegestaan als deze niet strijdig zijn met de door de KRW gestelde doelstellingen (GEP) en niet leiden tot een achteruitgang (stand-still principe) van of negatieve invloed op de ecologische toestand van het systeem. De verwachte of geplande prognoses voor herstel mogen niet worden verstoord en effecten van eerder uitgevoerde maatregelen mogen niet ongedaan worden gemaakt.

In geval van calamiteiten of andere bijzondere situaties kan het waterschap Vallei en Veluwe hierop een uitzondering maken. Voordat vis wordt uitgezet, dient er een goede onderbouwing aanwezig te zijn van nut en noodzaak en inzicht te worden gegeven in de mogelijke effecten.

De uitzet van vis is niet toegestaan zonder dat hierover overeenstemming in de VBC is bereikt.

4.3.5 Algemene criteria voor het uitzetten van vis

De volgende algemene criteria gelden voor het uitzetten van vis:

- Uitzetten voor het uitzetten van vis kan alleen op basis van een goedgekeurd visplan. Vooralnog geldt dit alleen voor de KRW-waterlichamen;
- Uitzetten van vis in als HEN of SED aangewezen wateren is normaal gesproken niet toegestaan, omdat hier de ecologische kwaliteit voorop staat. Mocht er toch een wens tot uitzet in een van deze wateren zijn, dan dient daarvoor toestemming te worden aangevraagd bij het waterschap. Ten behoeve van een toestemming dient minimaal aangetoond te worden dat uitzet niet tot achteruitgang zal leiden.

- Uitzetten is mogelijk, mits de ecologische toestand van het betreffende water niet achteruitgaat of negatief wordt beïnvloed door de uitzetting. Het visplan wordt hierop getoetst. Uitzetten in een KRW waterlichaam van voor de waterkwaliteit negatief scorende soorten is mogelijk, indien ter compensatie minimaal dezelfde hoeveelheid negatief scorende vis wordt verwijderd;
- Voor de overige wateren is het gewenst om uitzettingen zoveel mogelijk in visplannen vast te leggen. Afstemming hierover kan plaats vinden in de VBC. Zolang er nog geen visplannen voor overige wateren zijn opgesteld en goedgekeurd, zal de VBC hierin een coördinerende rol kunnen spelen.
- Bij voorkeur worden soorten uitgezet die van nature (zie soortenlijsten bij de diverse KRW-typen) thuishoren in het betreffende watersysteem;
- het uitzetten van (invasieve) exotische soorten is niet toegestaan. Nieuw gekweekte soorten als de kruiskarper kunnen ook als exoot worden gezien;
- uitzet mag niet resulteren in verstoring van de reeds aanwezige vissoorten;
- uitzet van zeldzame soorten moet bijdragen aan het voortbestaan van de soort in Nederland. Er mag geen onacceptabele schade optreden aan de populatie waaraan de uitzet individuen worden onttrokken.